

Studieplan for
Årsstudium i Bibel og Misjon
(60 studiepoeng)

Studieåret 2008-2009

FJELLHAUG MISJONSHØGSKOLE

Innhold

Innledning.....	3
Innledning.....	3
Fagplaner og pensum	4
MB-101 Innføring i Bibelen (5 stp/ECTS)	4
MB-102 Bibelvitenskap (10 stp/ECTS)	6
MB-103 Systematisk teologi og konfesjonskunnskap (10 stp/ECTS).....	9
MB-104 Verdensreligioner (5 stp/ECTS)	11
MB-105 Innføring i missiologi (10 stp/ECTS)	13
MB-106 Kontekstualisering og tverrkulturell kommunikasjon (5 stp/ECTS).....	17
MB-107 Forkynnelse og sjelesorg (10 stp/ECTS)	19
MB-108 Bistand og diakoni (5 stp/ECTS).....	22

Innledning

Innledning

Årsstudium i Bibel og Misjon er et frittstående studium som kan inngå i videre studier eller inngå som del av annen utdanning etter gjeldende regler. Årsstudiet er et tverrfaglig studium på 60 studiepoeng som har til hensikt å gi en innføring i kristen tro og livstolkning og i den kristne kirkens misjonsoppdrag. Studiet har som målsetting å utdanne til tverrkulturell tjeneste som misjonærer eller som kristne fagarbeidere. Årsstudium i Bibel og Misjon sikter som helhet å dyktiggjøre til slikt arbeid.

Studiets oppbygning

Studieprogrammet er organisert i åtte emner på som til sammen utgjør ett års fulltidsstudium på 60 studiepoeng. Hvert enkelt emne har sin selvstendige evalueringsform. Det er mulighet å kunne ta enkeltemner, men for å få vitnemål må emnene MB-101 til MB-108 være fullført.

Årsstudium i Bibel og Misjon			
MB-101	Innføring i Bibelen	100-nivå	5 stp
MB-102	Bibelvitenskap	100-nivå	10 stp
MB-103	Systematisk teologi og konfesjonskunnskap	100-nivå	10 stp
MB-104	Verdensreligioner	100-nivå	5 stp
MB-105	Innføring i missiologi	100-nivå	10 stp
MB-106	Kontekstualisering og tverrkulturell kommunikasjon	100-nivå	5 stp
MB-107	Forkynnelse og sjelesorg	100-nivå	10 stp
MB-108	Bistand	100-nivå	5 stp
Sum totalt			60 stp

Kompetanse

Årsstudium i Bibel og Misjon gir kompetanse til å kunne arbeide som misjonær og som kristen fagarbeider i en tverrkulturell sammenheng.

Opptakskrav

Det kreves generell studiekompetanse eller realkompetanse for å kunne få fullføre Årsstudium i Bibel og Misjon. Søknadsfrist er 15.april for oppstart i høstsemesteret, og 15.november for vårsemesteret. Ut over dette skjer opptak fortløpende.

Fagplaner og pensum

MB-101 Innføring i Bibelen (5 stp/ECTS)

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none">• Årsstudium i Bibel og Misjon (60 stp)
Emne	MB-101 Innføring i Bibelen (5 stp/ECTS)
Kurs	
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none">• Høstsemesteret
Omfang	24 undervisningstimer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none">• En firetimers skriftlig skoleeksamen som gir gradert karakter
Godkjent som HR-sak	<ul style="list-style-type: none">• HR-sak 66/08

Målsetting

I emnet *Innføring i Bibelen* (5 stp) skal studentene få en første innføring i Det gamle og Det nye testamente. Det gis en innføring i innledningsspørsmålene til de gammeltestamentlige og nytestamentlige skrifter, som innhold, datering og tilblivelse.

Emnebeskrivelse

De gamle testamentets skrifter skal presentres ut fra den historiske sammenhengen og den profetiske dimensjonen som leder frem til Det nye testamente, og gi grunnleggende innledningskunnskaper til de gammeltestamentlige bøker, inklusive tekst- og kanonhistorie. For Det nye testamentet skrifter skal studiet gi kjennskap til NT's samtidshistorie, tekst- og kanonhistorie, og videre gi kjennskap til hovedtrekkene i Jesu liv og kristendommens fremvekst i aposteltiden.

Kurset vil også ta for seg prinsippsspørsmål knyttet til hermeneutikk og bibelsyn, og gjennomføres som et todagers intensivkurs på høstsemesteret. Dette kurset er obligatorisk. Hovedhensikten med kurset er å gi en orientering omkring ulike bibelsyn og en innføring i bibelskriftenes utsagn om egen tilblivelse og inspirasjon. Det vil også gis en innføring i fremveksten av den historisk-kritiske metode innenfor bibelvitenskapen, og en orientering i de ulike arbeidssteg i tradisjonell historisk-bibelsk teksttolkning.

Pensumlitteratur

Hvalvik, R. og Stordalen, T. (1999): *Den store fortellingen. Om Bibelens tilblivelse, innhold, bruk og betydning*. Oslo: Det Norske Bibelselskap, ss. 19-31, 67-102, 107-137, 143-151, 155-159, 170-172, 176-250, 264-281 og 293-382.

Bøe, S. (2001): "Nye metoder og tendenser i bibelforskningen." I: Bøe, S. og Sjaastad, E. (red): Budskap 2001. Årsskrift for Fjellhaug Misjonshøgskole. Oslo: Studiebibliotek for Bibel og Misjon. ss. 28-41.

- Bøe, S. (2002): "Bibelsyn og bibelbruk i kirken frem til reformasjonen." I: Bøe S. og Valen, K. (red.): *Budskap 2002. Årsskrift for Fjellhaug Misjonshøgskole*. Oslo: Studiebibliotek for Bibel og Misjon. ss. 143-157.
- Breivik, N.O. (1986): "Hva Bibelen lærer om seg selv" i: Kleppa, J. og Sjaastad, E (red.), *Det gjelder Guds Ord. Om aktuelle bibelsynsspørsmål*, Oslo: Lunde, ss. 22-38.
- Baasland, E. (1991): *Ordet fanger. Bibelen og vår tid*. Universitetsforlaget, Oslo, ss. 7-34.
- Sjaastad, E. (2001): "Apostlenes grunnvoll." I: I: Bøe, S. og Sjaastad, E. (red): *Budskap 2001. Årsskrift for Fjellhaug Misjonshøgskole*. Oslo: Studiebibliotek for Bibel og Misjon. ss. 7-17.
- Teigen, A. H. (2001): Bibelsyn og troskonflikt." I: I: Bøe, S. og Sjaastad, E. (red): *Budskap 2001. Årsskrift for Fjellhaug Misjonshøgskole*. Oslo: Studiebibliotek for Bibel og Misjon. ss. 42-50.
- Valen, K. (1988): *Frelshistorien i Det gamle testamente*. Oslo: Lunde Forlag, ss. 42-57.
- Valen, K. (2006): *På talefot med profetene*. Oslo: Studiebibliotek for Bibel og Misjon, ss. 55-64, 111-125 og 142-147.

Undervisningsform

Undervisningen i emnet har til sammen et omfang på 24 undervisningstimer. Kurset i bibelsyn og hermeneutikk vil i tillegg gjennomføres som et todagers intensivkurs. Studentene skal også delta i obligatoriske oppgaveseminarer på inntil to timer hver uke der studentene skal legge frem deler av oppgaven for tilbakemelding. Oppgaveseminarene skal gi hjelp til oppgaveskriving på høyere nivå.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre et todagers kurs i bibelsyn og hermeneutikk
- gjennomføre en firetimers skoleeksamen som his gradert karakter
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å bestå emnet må studenten har oppfylt alle studiekravene. Karakteren i emnet settes på grunnlag av den skriftlige eksamenen.

MB-102 Bibelvitenskap (10 stp/ECTS)

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none">• Årsstudium i Bibel og Misjon (60 stp)
Emne	MB-102 Bibelvitenskap (10 stp/ECTS)
Kurs	<ul style="list-style-type: none">• Det gamle testamente (2 stp)• Matteusevangeliet (3 stp)• Apostlenes gjerninger (2 stp)• Romerbrevet (3 stp)
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none">• Vårsemesteret
Omfang	48 undervisningstimer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none">• En sekstimers skriftlig skoleeksamen som gis gradert karakter
Godkjent som HR-sak	<ul style="list-style-type: none">• HR-sak 42/08

Målsetting

Hovedhensikten med emnet er å gi en grunnleggende innføring i viktige skrifter i Bibelen og deres innhold. Det skal arbeides med utvalgte tekster fra Mosebøkene, Matteusevangeliet, Apostlenes gjerninger og Romerbrevet. Tekstene skal fortolkes og forstås ut fra sin historiske og litterære kontekst med den hensikt å gi hjelp til å oppdage innholdsfulden i viktige hovedbegreper.

Emnebeskrivelse

Emnet består av fire kurs som til sammen utgjør 10 studiepoeng. Det er utarbeidet emnebeskrivelser for hver av de enkelte kursene.

Det gamle testamente (2 stp)

I kurset *Det gamle testamente* (2 stp) er det det eksegetiske og litterære arbeid med utvalgte gammeltestamentlige skrifter/tekster som står i sentrum. Tekstene studeres på grunnlag av norsk bibeloversettelse og ved hjelp av en bibelkommentar. Studentene skal oppøve ferdigheter til å kunne analysere bibeltekster ved hjelp av grunnleggende eksegetisk og litteraturvitenskapelig metodikk. Også sentrale bibelteologiske emner vil bli behandlet i tilknytning til tekstgjennomgangene.

Matteusevangeliet (3 stp):

Kurset har til hensikt å gi en metodisk og relativt grundig gjennomgang av sentrale tekster i Matteusevangeliet. Studenten skal også tilegne seg kunnskap om og kunne drøfte teologiske hovedbegreper i skriftet.

Apostlenes gjerninger (2 stp):

Kurset har til hensikt å gi en innføring i den første kristne menighets liv og utfordringer gjennom sentrale temaer som misjonsforkynnelse, forholdet mellom hedninger og jøder, den første kristne menighet i Jerusalem, apostelen Paulus sin misjonsinnsats og apostelmøtet. De ulike teamene vil drøftes i tilknytning til det detalj eksegetiske pensumet.

Romerbrevet (3 stp):

Kurset har til hensikt å gi en metodisk og relativt grundig gjennomgang av sentrale tekster i Romerbrevet. Studenten skal også tilegne seg kunnskap om og kunne drøfte teologiske hovedbegreper i skriftet.

Litteratur***Det gamle testamente:***

Følgende tekster skal studeres detaljsegetisk: 1. Mos 1-3; 12,1-9; 2. Mos 3,1-17; 19,1-20,17.

Kvanvig, H. S. (1981): *Et ord har slått ned i Israel*. Oslo: Skrivestua, MF, ss. 156-182 og 255.

Michelsen, L. (1971): *Fortolkning til Første Mosebok*. Bibelverket. Oslo: Luther/Lunder, ss. 23-72 og 122-127.

Michelsen, L. (1973): *Forelesninger over Exodus*. Bergen: Norsk Lærerakademi (stensiler), ss. 9-51.

Matteusevangeliet:

Følgende tekster skal studeres detaljsegetisk: 1,1-25; 3,13-17; 5,1-6,18; 8,1-13; 9,1-8; 9,35-10,10; 12,22-32; 13,1-23; 16,13-23; 20,20-28; 21,1-11; 22,1-14; 24,1-36; 25,1-13; 27,27-54; 28,1-20.

Kvalbein, H. (1989 eller senere): *Matteusevangeliet*. Bibelverket. Oslo: Lunde/Luther: Innledningen og kommentar til de eksegetiske tekstene er pensum.

Apostlenes gjerninger:

Følgende tekster skal studeres detaljsegetisk: Apostlenes gjerninger 1,1-8; 2-3; 5,12-16; 8,5-25; 13-15; 17,22-31; 19,11-20.

Hvalvik, R. (1992): *Fra Jerusalem til jordens ender. Hovedtrekk i Apostlenes gjerninger*. 2. utgave. Oslo: Luther/Credo, ss. 45-85 og 96-118.

Romerbrevet:

Romerbrevet: 1,16-17; 3,21-31; 5,1-6,23; 8,1-17. De resterende kapitler og avsnitt er kursorisk pensum.

Andersen, Ø. (1972): *Romerbrevet*. Bibelverket. Oslo: Lunde/Luther, ss. 9-262.

eller:

Bruce, F. F. (1989): *The Letter of Paul to the Romans*. TNTC – Revised edition. Leicester: IVP, ss. 67-270.

eller:

Hvalvik R. (1988): *Romerbrevet. En kommentar*. Oslo: Foreløpig utgave, ss.1-105.

Undervisningsform

Undervisningen i emnet utgjør totalt 48 undervisningstimer. Undervisningsformen kan i det enkelte emne veksle mellom forelesninger og seminarer. I seminarene kan studenten bli bedt om å legge frem og presentere utvalgte deler av pensum eller bidra til diskusjon omkring ulike temaer. Undervisningen i kursene *Det gamle testamentet* og *Apostlenes gjerninger* består av 10 undervisningstimer hver, mens kursene *Matteusevangeliet* og *Romerbrevet* har hver 14 undervisningstimer.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- fullføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre en sekstimers skoleeksamen som gradert karakter
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å bestå emnet må studenten ha oppfylt alle studiekravene. Karakteren fastsettes på grunnlag av den skriftlige skoleeksamenen.

MB-103 Systematisk teologi og konfesjonskunnskap (10 stp/ECTS)

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none">• Årsstudium i Bibel og Misjon (60 stp)
Emne	MB-103 Systematisk teologi og konfesjonskunnskap (10 stp/ECTS)
Kurs	<ul style="list-style-type: none">• Dogmatikk (5 stp)• Kristen etikk (2 stp)• Konfesjonskunnskap(3 stp)
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none">• Høstsemesteret
Omfang	48 undervisningstimer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none">• En femdagers hjemmeeksamen på 4000 ord som gis gradert karakter
Godkjent som HR-sak	<ul style="list-style-type: none">• HR-sak 42/08

Målsetting

Emnet sikter på å gi en innføring i den kristne kirkens tro, kristen etikk og innsikt i ulike kirkesamfunns historie, utbredelse og teologiske særpreg. Studenten skal tilegne seg kunnskap om den kristne tro med utgangspunkt i den evangelisk-lutherske læren, og kunne drøfte teologiske dogmatiske temaer i lys av ulike kirkesamfunns teologiske ståsted. Videre skal studenten få god kunnskap om hovedpunktene i den kristne etikken, og kunne drøfte på hvilken måte Bibelen kan danne utgangspunkt for kristen etikk.

Emnebeskrivelse

Dogmatikk (5 stp):

Kurset *dogmatikk* (troslære) skal gi en helhetsframstilling av den kristne tro med utgangspunkt i den evangelisk-lutherske lære. Siktemålet er å gi kjennskap til og innsikt i de viktigste bibelsynspørsmålene, kristen åpenbaringsforståelse, læren om Gud, mennesket og den skapte verden. Dessuten vil kurset gi kjennskap til og innsikt i læren om Jesu Kristi person og gjerning og Den Hellige Ånd og menigheten. Emner som læren om frelsen, rettferdiggjørelsen, helliggjørelsen og det kristne liv vil tas opp til behandling. Endelig vil problemstillinger i tilknytning til læren om de siste ting berøres, herunder Jesu gjenkomst, dommen og det evig liv.

Kristen etikk (2 stp):

Kurset i *etikk* gir en innføring i prinsippdrøftingen om det bibelske grunnlaget for etikken sett i relasjon til andre etiske systemer, og gi en oversikt over det etiske materialet vi finner i Bibelen. Kurset gir videre innsikt i hovedpunktene i kristen etikk, der en i særlig grad drøfter det kristne synet på mennesket og menneskelivet i hjem, menighet og i samfunnet. Særlige dagsaktuelle etiske problemstillinger blir gjenstand for drøfting.

Konfesjonskunnskap (3 stp):

Kurset sikter på å gi en innføring i ulike kirkesamfunns historie, utbredelse og teologiske særpreg. Studenten skal tilegne seg kunnskap om den teologiske egenarten til utvalgte kirkesamfunn, og videre kunne sammenligne og drøfte teologiske forskjeller mellom kirkesamfunnene. Undervisningen vil særlig vektlegge kirkesamfunnenes teologiske

læreinhold og organisasjonsstruktur, men også hvordan kirkesamfunnene fremtrer i vår egen tid.

Pensumlitteratur

Dogmatikk:

Modalsli, O. og Engedal, L. G. (1980): *Evangelisk tro*. Oslo: Luther Forlag, ss. 33-135.

Valen-Sendstad, A. (1990): *Kristen troslære*. Fredericia: Lohses forlag, ss- 7-200.

Wisløff, C. Fr. (1984 eller senere): *Martin Luthers teologi*. Oslo: Lunde Forlag, ss. 33-135.

Kristen etikk:

Mæland, J. O. (1993): *På livet side. Kristen etikk i perspektiv*. Oslo: Luther Forlag, ss. 15-125 og 139-263.

Stott, J. (1984 eller senere): *Issues Facing Christians Today*. London: Marshall Pickering, ss. 2-44, 164-185 og 308-335.

Konfesjonskunnskap:

Sødal, Helje Kringebotn (red.) (2002): *Det kristne Norge. Innføring i konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høgskoleforlaget. s. 9-190; 199-219 og 255-298.

Undervisningsform

Emnet består av til sammen 48 undervisningstimer, og undervises hvert høstsemester. Kurset *dogmatikk* undervises i til sammen 24 timer, *etikken* undervises i til sammen 10 timer og *konfesjonskunnskap* undervises i til sammen 14 timer. Undervisningsformen i det enkelte kurs vil vekse mellom forelesninger og seminarer.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre en femdagers hjemmeeksamen på 4000 ord som gis gradert karakter
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Karakteren settes på grunnlag av den skriftlige hjemmeeksamenen.

MB-104 Verdensreligioner (5 stp/ECTS)

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none">• Årsstudium i Bibel og Misjon (60 stp)
Emne	MB-104 Verdensreligioner (5 stp/ECTS)
Kurs	
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none">• Vårsemesteret
Omfang	24 undervisningstimer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none">• En firetimers skriftlig skoleeksamen som gis gradert karakter
Godkjent som HR-sak	<ul style="list-style-type: none">• HR-sak 42/08

Målsetting

Målsettingen med emnet er å gi en første innsikt i de verdensreligionene, både historisk og slik de fremtrer i dag.

Emnebeskrivelse

Kurset gir en generell innføring de fire store verdensreligionene hinduisme, buddhisme, jødedom og islam ut fra et historisk perspektiv. Studiet vil drøfte utviklingen av disse religionenes tros- og adferdsformer, deres aktuelle ytringer og endringer i dagens kulturelle og religiøse brytninger. Videre vil det bli gitt en oversikt over tradisjonelle afrikanske religioner og folkereligiøsitet i Sør-Amerika. Også kinesisk folkereligion berøres. Det gis en historisk innføring, men det legges også vekt på å redegjøre for hvordan disse religionene blir praktisert i dag.

Undervisningsform

Undervisningen i emnet utgjør totalt 24 timer og vil vekse mellom forelesninger og seminarer. I seminarene kan studenten bli bedt om å presentere deler av pensumlitteraturen og delta i samtale og diskusjoner om utvalgte tema.

Litteratur

Jacobsen, K. A (red.) (2001): *Verdensreligioner i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 10-129 og 169-214.

Ladstein, Bjørn (2006): *Gud gir ikke velsigning sånn utan vidare. Eit komparativt studium av folkekatolisisme og ny-pentekostalisme i Bolivia*. Oslo: Masteroppgave ved MF. Kapittel 2: Folkekatolisisme i Bolivia, ss. 11-40.

Nida, Eugene A. (1974): *Understanding Latin Americans with special reference to religious values and movements*. Pasadena, CA: William Carey Library. Kapittel 6: Christopaganism, ss. 106-124.

Redse, A. (1996/2006): *Kinesiske religionar og religiøsitet. Ei innføring for KRL årseining i faget religions- og livssynkunnskap*. Volda: Institutt for religion, livssyn og kyrkjefag Høgskulen i Volda.

Solheim, D. (2001): *Religion i Afrika*. Oslo: Fjellhaug Misjonshøgskole, 10 sider.

Williams, Philip (2001): “*Popular Religion and the (Re) Construction of Community in Yungay*.” I: Anna Peterson, Manuel Vásquez og Philip Williams: *Christianity, Social Change, and Globalization in the Americas*. New Brunswick: Rutgers University Press, ss. 63-83.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre en firetimers skriftlig skoleeksamen som gis gradert karakter
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Karakteren settes på grunnlag av den skriftlige skoleeksamenen.

MB-105 Innføring i missiologi (10 stp/ECTS)

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none">• Årsstudium i Bibel og Misjon (60 stp)
Emne	MB-105 Innføring i missiologi (10 stp/ECTS)
Kurs	<ul style="list-style-type: none">• Bibelens misjonsbudskap (3 stp)• Norsk misjonshistorie (2 stp)• Etiske utfordringer i møte med andre kulturer (3 stp)• Misjonæren i møte med en annen kultur (2 stp)
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none">• Høstsemesteret
Omfang	48 undervisningstimer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none">• Gjennomføre en sekstimers skriftlig skoleeksamen som gis gradert karakter
Godkjent som HR-sak	<ul style="list-style-type: none">• HR-sak 42/08

Målsetting

Målsettingen for emnet er å redegjøre for og drøfte det bibelske grunnlaget for misjonsoppdraget. Gjennom å arbeide med bibelteologiske emner skal studenten tilegne seg kunnskap om det bibelske grunnlaget for kristen misjon. Videre vil emnet gi en historisk innføring i hvordan misjonstankens frembrudd og misjonsorganisasjonene har utviklet seg i Norge. Emnet vil også gi god kunnskap om praktiske problemstillinger og utfordringer som knytter seg til misjonærtjeneste, og skal på den måten gi studentene hjelp til å reflektere om å arbeide som misjonær i en annen kultur.

Emnebeskrivelse

Bibelens misjonsbudskap (3 stp):

Kurset Bibelens misjonsbudskap sikter på å gi en innføring i den bibelske begrunnelsen for kristen misjon. Studiet vil omfatte eksegetiske og bibelteologiske drøftelser med utgangspunkt i både Det gamle og Det nye testamente. Det gamle testamente utgjør på samme tid både en samling jødiske skrifter og den første del av den kristne kanon. Noen samlet misjonsteologi finner vi ikke i Det gamle testamente, men både skapertroen, det første bud, monoteismen og tekster som fokuserer forholdet mellom Israel og de andre folkeslagene gir oss viktig materiale for missiologien.

Det nye testamente er basis for den kristne livstolkningen, både av dogmatisk og etisk art. Samtidig som Det nye testamente bygger på Det gamle, videreføres her budskapet i lys av Kristus-hendelsen. Og forholdet mellom Guds folk og folkeslagene rykker frem i fremste rekke, gjennom den målrettede misjonsvirksomhet som Det nye testamente bevitner. Bibelens misjonsbudskap er særlig orientert omkring Jesu misjonsbefaling i Matt 28,18-20. En vil videre drøfte og studere urkristendommens forhold til jødedommen og til de øvrige religioner, og dessuten aktualisere visse sider ved religionsmøtet, slik dette omtales i Det nye testamente. Gjennomgåelsen vil veksle mellom eksegesi av sentrale tekster og bibelteologiske drøftinger.

Norsk misjonshistorie (2 stp):

Kurset norsk misjonshistorie skal gi studenten kunnskap om misjonstankens og misjonsarbeidets framvekst og utvikling i Norge. En vil fokusere på forutsetningene for og oppstartingen av Det Norske Misjonsselskap og utviklingen i andre halvdel av det 19. århundre samt Norsk Luthersk Misjonssambands historie.

Etiske utfordringer i møte med andre kulturer (3 stp):

Hensikten med dette kurset er å drøfte noen sentrale etiske spørsmål som har direkte relevans for en misjonsarbeiders tjeneste i andre kulturer. *Her legges til rette tre avgrensede områder for mer inngående studier. Studentene velger og følger undervisning i to av fagene.*

1. Kristent syn på seksualitet og familiemønstre, sett i relasjon til andre kulturer og problemer en blir konfrontert med i denne sammenheng.
2. Ressursforvaltning, urbanisering, befolkningseksplosjonen og fattigdomsproblemet sett i relasjon til samfunnsstrukturer som gjør det vanskelig å finne en rettferdig løsning. En anlegger et globalt perspektiv, men vil fokusere spesielt på forholdene i den tredje verden.
3. Politikk og menneskerettigheter. Som arbeidere i den tredje verden vil studentene mest sannsynlig bli konfrontert med politisk undertrykkelse og brudd på menneskerettighetene. Hvordan skal en stille seg? Hva vil f.eks. gavne lokale kristne mest?

Misjonæren i møte med andre kulturer (2 stp):

Det å arbeide i en annen kultur krever spesielle egenskaper og holdninger. En må lære seg å se kritisk på sin egen kultur og tilvante forestillinger. Både i det første møtet og videre arbeid i en annen kultur trengs det karakterstyrke og utholdenhet. Misjonæren må arbeide med egne holdninger generelt, og ikke minst i forhold til møtet med mennesker i andre kulturer. Videre må misjonæren lære seg å arbeide sammen med mennesker i andre kulturer. Kurset har til hensikt å drøfte slike problemstillinger og gi studentene innsikt og evne til å kunne drøfte hvordan man kan arbeide innenfor andre kulturer.

Undervisningsform

Undervisningen i emnet vil veksele mellom forelesninger og seminarer. I seminarene skal studenten presentere ulike oppgaver og delta i samtale i tilknytning til pensum. Undervisningen i emnet utgjør totalt 48 timer. Kursene *Bibelens misjonsbudskap* og *Etiske utfordringer i møte med andre kulturer* har hver 14 undervisningstimer, mens kursene *Norsk misjonshistorie* og *Misjonæren i møte med en annen kultur* har 10 undervisningstimer hver.

Litteratur

Bibelens misjonsbudskap:

Grandhagen, E. (2002): "Areopagos-talen som modell for en bibelsk fundert kontekstualisering." I: *Budskap. Årsskrift for Fjellhaug Misjonshøgskole 2002*. Oslo: Studiebibliotek for Bibel og Misjon, ss. 106-115.

Holter, K. (1994): "Å skape guder i menneskets bilde". I: *Misjon og Teologi. Årsskrift for Misjonshøgskolen 1*, ss. 45-53.

Kvalbein, H. (2001): "Misjon i evangeliene og Apostlenes Gjerninger" I: Berentsen, J.M, Engelsviken, T. og Jørgensen, K. (red) (2001): *Missiologi i dag*. Oslo: Universitetsforlaget 37-64.

Köstenberger, A. J. and O'Brien, Peter, T. (2001). *Salvation to the ends of the earth. A Biblical theology of mission*. New Studies in Biblical Theology. Leicester/Illinois: Apollos/Intervarsity Press, ss. 25-53, 161-270.

Holter, K. (2001): "Det gamle testamente og misjonen." I: Berentsen, J.M, Engelsviken, T. og Jørgensen, K. (red) (2001): *Missiologi i dag*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 23-36.

Tångberg, K. A. (1986): "Finnes det en misjonsappell i Det gamle testamente? Devterojesajas frelsesforkynnelse i forhold til misjonsbefalingen". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 40, ss. 153-160.

Sjaastad, E (1998): "For det er én Gud. Monoteismen som misjonsmotiv i lys av 1. Kor. 8,4-6; Rom. 3,28-30 og 1. Tim. 2,1-6". I: Sjaastad, E og Valen, K.(Red.): *En sann Gud. Monoteismen og det første bud i et missiologisk perspektiv*. Oslo: Fjellhaug Skoler, ss. 80-92.

Norsk misjonshistorie:

Uglem, O. (1979): *Norsk misjonshistorie*. Oslo: Lunde forlag, ss. 11-184.

Etiske utfordringer i møte med andre kulturer:

Valgfag 1: Seksualetikk og familiemønstre

Heiene, G. (1994): "Familie, ekteskap og seksualitet". I *Utfordringer og ansvar. Områdeetikk*. S.O. Thorbjørnsen (red.). Oslo: Universitetsforlaget, ss. 147-171.

Hiebert, P. (1983): *Cultural Anthropology*. Grand Rapids, MI: Baker, ss. 195-218.

Ødegaard, T. (1985): "Polygami - som problem på misjonsmarken". *Norsk Tidsskrift for Misjon* 39, ss. 92-103.

Dahl, T.S. (1992): *Den muslimske familie*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 121-169.

Brennsether, K. (1986): "Kvinnens religiøse stilling i Nord-Kamerun". *Norsk Tidsskrift for Misjon* 40, ss. 84-93.

Valgfag 2: Ressursforvaltning, urbanisering, befolkningseksplasjon og fattigdomsproblemet

Thorbjørnsen, S.O. (1994): "Økonomi". I *Utfordringer og ansvar. Områdeetikk*. S.O. Thorbjørnsen (red.). Oslo: Universitetsforlaget, ss. 209-234.

Hiebert, P.G. (1983): *Cultural anthropology*. Grand Rapids, MI: Baker, ss. 297-315.

Bonk, J.J. (1995): "Mission and the problem of affluence". I *Toward the twenty-first Century in Christian Mission*. J.M. Phillips and R. Coote (eds.), Grand Rapids, MI: Eerdmans, ss. 295-309.

Stott, J. (1999): *New issues facing Christians today*. 3 rd ed. London: Marshall Pickering, ss. 259-281.

Vilby, K. (1997): *Den globale reisen*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 119-152.

Valgfag 3: Politikk og menneskerettigheter

Austad, T. (1994): "Menneskeverd og menneskerettigheter". I *Utfordringer og ansvar. Områdetikk*. S.O. Torbjørnsen (red.). Oslo: Universitetsforlaget, ss. 23-48.

Hiebert, P.G. (1983): *Cultural Anthropology*. Grand Rapids, MI: Baker, ss. 335-352.

Corneliussen, H.I. (1996): "Kirkens politiske rolle i Afrika". *Norsk Tidsskrift for Misjon* 50, ss. 61-68.

Lindholm, T. (1995): "Menneskerettigheter i islam og kristendommen". I *Mange religioner - én etikk?* L. Østnor (red.). Oslo: Universitetsforlaget, ss. 153-167.

Aano, K. (1986): "Har afrikanske kyrkjer ein politisk funksjon?" *Norsk Tidsskrift for Misjon* 40, ss. 94-106.

Eide, Øyvind M. (1996): *Revolution and religion in Ethiopia. A study of church and politics with special reference to the Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus 1974-1985*. Stavanger: Misjonshøgskolens forlag, ss. 259-272.

Elkins, Caroline (2005): *Britain's Gulag. The brutal end of empire in Kenya*. London: Pimlico, ss. 91-94, 171-177, 199-201, 229-232, 298-303.

Misjonæren i møte med en annen kultur:

Eide, Ø. M. (2002): *Skatten og leirkaret. Sjelesørgeriske perspektiv på erfaringer i en misjonærs liv*. Stavanger: Misjonshøgskolens forlag, ss. 1-136.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre en sekstimers skriftlig skoleeksamen som gis gradert karakter
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Karakteren settes på grunnlag av den skriftlige skoleeksamenen.

MB-106 Kontekstualisering og tverrkulturell kommunikasjon (5 stp/ECTS)

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none">• Årsstudium i Bibel og Misjon (60 stp)
Emne	MB-106 Kontekstualisering og tverrkulturell kommunikasjon (5 stp/ECTS)
Kurs	
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none">• Høstsemesteret
Omfang	24 undervisningstimer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none">• En skriftlig oppgave over oppgitt tema på 3000 ord som gis gradert karakter
Godkjent som HR-sak	<ul style="list-style-type: none">• HR-sak 42/08

Målsetting

Emnet har som målsetning å hjelpe studenten til å fungere bedre i en tverrkulturell sammenheng, ved å gi en grunnleggende forståelse av prinsipper og begreper knyttet til kultur og kommunikasjon. Målet er også at studenten får en økt følsomhet for dynamikken i et tverrkulturelt møte, en økt selvforståelse av sin egen rolle i et slikt møte og en dypere forpliktelse på å kommunisere evangeliet.

Emnebeskrivelse

Emner skal gi en grunnleggende forståelse av kommunikasjonsteori og kontekstualisering for de som skal arbeide i en tverrkulturell sammenheng, i Norge eller utlandet. Dette innbefatter også temaer fra antropologien, alt forstått i en missiologisk tilnærming. En vil analysere praktiske eksempler og reelle case-studies for å gjøre undervisningen så relevant og livsnær som mulig.

Undervisningsform

Undervisningen vil ha dialogsform med forelesninger og gruppearbeid. Studentene vil få oppgaver som skal presenteres i seminarer i timene. Undervisningen i emnet utgjør til sammen 24 undervisningstimer.

Litteratur

Dahl, Øyvind (2001): *Møter mellom mennesker. Interkulturell kommunikasjon*. Oslo: Gyldendal Forlag,

Hesselgrave, David J. og Rommen, Edward (1989): *Contextualization. Meanings, Methods and Models*. Grand Rapids, MI: Baker Book House, ss. 199-257.

Hiebert, Paul G. (1985): *Anthropological Insights for Missionaries*. Grand Rapids, MI: Baker Book House, ss. 171-192 og 227-253.

Hiebert, Paul G. og Frances F. (1987): *Case Studies in Missions*. Grand Rapids, MI: Baker Book House, ss

Kompendium:

1. Hesselgrave: Contextualization: Authentic and Relevant – generelt
2. A Contextualized Christian WorldView – en katekisme
3. A Contextualization of the New Birth Message – en traktat
4. The Doctrine of Justification – Gal 2 i Europa og India
5. Contextualization for Muslims – debatt
6. A Contextualized Sermon – for nominelle kristne i Europa
7. Hiebert: Critical Contextualization
8. Hiebert: The Bicultural Bridge

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre i den obligatoriske undervisningen
- presentere og respondere på innlegg i seminarer
- levere en skriftlig oppgave på 3000 ord over oppgitt emne som gis gradert karakter

Vurdering:

For å kunne bestå må studentene ha fullført alle studiekravene. Karakteren settes på grunnlag av den skriftlige oppgaven.

MB-107 Forkynnelse og sjelesorg (10 stp/ECTS)

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none">• Årsstudium i Bibel og Misjon (60 stp)
Emne	MB-107 Forkynnelse og sjelesorg (10 stp/ECTS)
Kurs	<ul style="list-style-type: none">• Homiletikk med tekstverksted(5 stp)• Sjelesorg (5 stp)
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none">• Vårsemesteret
Omfang	48 undervisningstimer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none">• Gjennomføre en preken som vurderes til bestått/ikke bestått• En firedagers hjemmeeksamen på 4000 ord over oppgitt tema som gis gradert karakter
Godkjent som HR-sak	<ul style="list-style-type: none">• HR-sak 42/08

Målsetting

Hovedhensikten med emnet Forkynnelse og sjelesorg består i å gjennomtenke den teologiske basis for den kirkelige kontekst som kirkens forkynnelse og sjelesorg. Studenten skal gjennom arbeidet med emnet drøfte formidling av bibelske tekster og temaer i dags situasjon og ved ulike kirkelige kasualiahandlinger. Studenten skal kunne tilegne seg kunnskap om og kunne drøfte hvordan man kan anvende bibelske tekster på en relevant og samtidig sakssvarende måte i forkynnelsen. Videre har emnet til hensikt å gi en grunnleggende innføring i hva kristen sjelesorg er og kunne utvikle evne til å analysere og drøfte sjelesørgeriske utfordringer i møte med enkeltmennesker.

Emnebeskrivelse

Homiletikk med tekstverksted (5 stp)

Kurset gir en grunnleggende innføring i hva kristen forkynnelse er. En drøfter den innholdsmessige profil på forkynnelsen og tar opp hvilke utfordringer som møter forkynneren både åndelig, faglig og menneskelig. Studenten tas med inn i tekstarbeid med tanke på prekensituasjonen. En vil gå nøye inn på de hensyn en må ta til ulike typer tekster, varierende prekentyper og de kommunikative utfordringer som skiftende målgrupper stiller forkynneren overfor. Deler av kurset er praktisk vinklet slik at studentene selv arbeider med ulike prekenformer i seminargrupper.

Sjelesorg (5 stp)

Emnet har som målsetting å gi studenten bedre forutsetninger for å forstå seg selv og andre mennesker. Undervisningen sikter på å gi en bred og grunnleggende innføring i kristen sjelesorg, og sjelesorgens egenart. Ulike aspekter ved sjelesorgen som kristen disiplin og sjelesorgens praktiske siktemål presenteres i emnet. Studenten skal tilegne seg innsikt i åndelige og *psykiske problemstillinger*, og hvordan en kan øve grunnleggende sjelesorg. En

tar særlig sikte på mennesker innen vår kultur og innen norsk kristenliv. Også hvordan sjelesorg/veiledning i tilknytning til kirkelig kasualia belyses. Kurset vil også drøfte sjelesorgsorg i tverrkulturelle sammenhenger, der en tar en opp konkrete sjelesørgeriske eksempler i menighetene i andre kulturer. Både gjennom relevant litteratur og gjesteforelesere med erfaring fra de aktuelle kulturer skal studentene få hjelp til å tilegne seg innsikt i sentrale problemstillinger, og hvordan en kan øve sjelesorg for mennesker fra andre kulturer.

Litteratur

Homiletikk:

Nordhaug, H. (2000): *Så mitt hus kan bli fullt. En bok om prekenen*. Oslo: Luther forlag, ss. 105-139.

Okkenhaug, B. og Skjevesland, O. (red.) (1997): *Våre tider i Guds hånd. Kirkens tjeneste ved dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd*. Oslo: Verbum forlag, ss. 75-84, 109-116 og 209-223.

Skjevesland, O. (1995): *Det skapende ordet. En prekenlære*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 206-235.

Sjaastad, E. (2001): *Vi forkynner Kristus. En ressursbok for predikanter*. Oslo: Lunde forlag, ss. 5-288 og 307-319.

Wisløff, C. Fr. (1988): *Ordet fra Guds munn*. Oslo: Lunde forlag, ss. 165-178.

Sjelesorg:

Augsburger, David F. (1986): *Pastoral Counselling Across Cultures*. Philadelphia: The Westminster Press, ss. 48-143, 175-213, 273-312 og 346-373.

Baatz Kristensen, F. (1998) *Befriet til at leve. Om at skrifte*. København: Credo, ss. 7-78.

Olivius, A. (1996): *Att möta människor. En grundbok i själavård*. Stockholm: Verbum, ss. 51-151.

Sjaastad, Egil (2003): "Frelst, men ikke frisk." i: *Tidsskrift for Sjelesorg* 2/2003, ss. 109-127.

Arbeidsformer

Undervisningen i emnet vil veksle mellom forelesninger, ekskursjoner og praktiske øvelser. Emnet har totalt 48 undervisningstimer der kurset *Homiletikk-kurset* består av 24 undervisningstimer og kurset i *Sjelesorg* har 24 undervisningstimer.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen

- forberede og gjennomføre en preken på 20 minutt som vurderes til bestått/ikke bestått
- gjennomføre en firedagers hjemmeeksamen på 4000 ord over oppgitt tema i emnet som gis gradert karakter
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å bestå emnet må studenten oppfylle alle studiekravene. Karakteren settes på grunnlag av den hjemmeeksamenen.

MB-108 Bistand og diakoni (5 stp/ECTS)

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none">• Årsstudium i Bibel og Misjon (60 stp)
Emne	MB-108 Bistand (5 stp/ECTS)
Kurs	<ul style="list-style-type: none">• Bistandskurs (2,5 stp)• CHED-kurs (2,5 stp)
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none">• Vårsemesteret
Omfang	<ul style="list-style-type: none">• 24 undervisningstimer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none">• Gjennomføre og bestå Bistandskurset• Gjennomføre og bestå CHED-kurset.• Skrive en oppgave på 2000 ord over selvvalgt tema godkjent av faglærer som vurderes til bestått/ikke bestått.
Godkjent som HR-sak	<ul style="list-style-type: none">• HR-sak 42/08

Målsetting

Dette emnet vil ta for seg bibelsk begrunnelse for diakoni og bistand.. Emnet søker å begrunne, avklare og profilere diakoni som en integrert del av kirkens og misjonens samlede oppdrag i verden. Videre vil en diskutere verdigrunnlag, mål og strategier Det er nødvendig å definere diakonien som menighetstjeneste både i Norge og på misjonsfeltet. En vil også drøfte sosialt engasjement og bistandsarbeid generelt, og spesielt gå inn på forholdet mellom evangelisering og sosialt engasjement og de strategiske valg og avveininger som er forbundet med dette. Vi vil også se historisk på norsk misjon og norsk bistand. Hvordan har utviklingen vært og hvor står vi i dag. Det vil bli lagt vekt på en bistand som tar på alvor enkeltmennesker og samfunn. Vi ser på forholdet mellom kirke og bistand. Dessuten vektlegges mottakeransvar og selvhjelpenhet. Folk må lære å gjøre tingene selv. Bistandsarbeid skal fremme frigjøring.

Emnebeskrivelse

Bistandskurs (2,5 stp)

Bistandskurset drøfter hvordan kirkelige organisasjoner skal drive bistandsarbeid inn mot konkrete behov i bistandsarbeidet. Kurset skal orientere om generelle mål og midler i norsk bistandspolitikk, og gi innføring i ulike aspekter ved prosjektstyring, for eksempel prosjektbeskrivelse, prosjektgjennomføring, økonomistyring, evaluering og utfasing. Det er Fjellhaug Misjonshøgskole som står ansvarlig for kurset, som gjerne blir arrangert i sammen med hovedkontoret til Norsk Luthersk Misjonssamband.

Intensivkurs i Community, health, education and development (CHED-kurs) (2,5 stp)

CHED-kurset gir en innføring i grunnleggende holdninger og prinsipper innen bistandsarbeid med kristen forankring. Kurset vil bygge på et helhetlig syn på mennesker, og ta utgangspunkt i menneskers egne behov og egne ressurser, lokalt eierskap og deltagelse i utviklingsarbeid, empowerment og multiplisering av kunnskap er sentrale begreper. Kurset bruker metoder som en også bruker i praktisk bistandsarbeid.

Litteratur

Bistandskurs:

Lemvik, J. (2006): *Enabling Organisations. Stories and tools*. Oslo: Bistandsnemda, ss. 10-171.

CHED-kurs:

“Facilitation skills” I: *Footsteps*, no. 60/2004. Tearfund Newsletters, ss. 1-16.

Myers, B. L. (1999): *Walking with the Poor. Principles and Practices of Transformational Development*. New York: Orbis Books, ss. 137-251.

Vella, J. (2002): *Learning to Listen, Learning to Teach*. San Fransisco: Jossey-Bass, ss. 3-27.

Community Development Education, Overview. Upublisert manuskript, ss. 1-18.

Undervisningsform

Emnet har til sammen 48 undervisningstimer der både *Bistands-* og *CHED-kurset* tilbys som intensivundervisning. Her vil studentene gjennom forelesninger, samtale og gruppearbeid få øvelse i praktisk bistandsarbeid i ulike området, og arbeide med ulike praktiske øvelser.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre Bistandskurset på én uke
- gjennomføre CHED-kurset på én uke
- skrive en oppgave på 2000 ord ut fra selvvalgt tema godkjent av faglærer som vurderes til bestått/ikke bestått
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Emnet vurderes til bestått/ikke bestått.